

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Kontrolní skupina.cz, o. s.**, se sídlem Raisova 2274/14, Plzeň, proti žalovanému: **Magistrát města Plzně**, se sídlem Škroupova 5, Plzeň, zast. JUDr. Ivanou Čadkovou, advokátkou se sídlem Modřínová 2, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2013, čj. MMP/172337/13, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2015, čj. 57 A 125/2013-36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad městského obvodu Plzeň 3 (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 4. 1. 2012 povolil odstranění stavby „Dům kultury INWEST, Americká 49, Plzeň“ na pozemcích p. č. 857/4, p. č. 857/26 a p. č. 857/41 v katastrálním území Plzeň ve vlastnictví společnosti AMÁDEUS PLZEŇ, a. s. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 2. 2012 jako nepřipustné zamítl. Žalobce se bránil žalobou. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 7. 5. 2013, čj. 57 A 25/2012-127, rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc mu vrátil zpět k dalšímu řízení. Žalovaný pak odvolání žalobce v záhlaví označeným rozhodnutím opětovně jako nepřipustné zamítl. Žalobce následně podal v pořadí již druhou žalobu. Rozsudkem specifikovaným v záhlaví krajský soud žalobci znovu vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil zpět k dalšímu řízení.

II. Stručné shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[2] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku kasační stížnost. Krajský soud prý pochybil při posuzování právních otázek, konkrétně data zahájení správního řízení, identifikace žalobce a rozsahu oprávnění žalobce k námitkám. Krajskému soudu dále vytýká dílčí nepřezkoumatelnost jeho rozsudku v termínu „fáze řízení“.

[3] Žalobce se ztotožňuje se závěry krajského soudu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[4] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas a je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Soud se nejprve zabýval oprávněním žalobce vystupovat ve správním řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., **III.A.**]. Poté, co se vypořádal s výtkou, že žalobce nemohl ve správním řízení uplatnit námitky, které se netýkají ochrany přírody a krajiny [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., **III.B.**], posoudil oprávněnost polemiky stěžovatele s datem zahájení řízení od odstranění stavby [§ 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., **III.C.**],

III.A. Žalobce jako občanské sdružení byl oprávněn účastnit se správního řízení, jakkoliv v době podání přihlášky do správního řízení neměl svůj nový název zapsán v základním registru osob

[7] Stěžovatel předně namítá, že s žalobcem nemohl jednat jako s účastníkem řízení, neboť neměl najisto postavenou jeho právní subjektivitu. Žalobcův název neodpovídal ostatním identifikačním znakům občanského sdružení, které bylo zapsáno v základním registru osob dle § 9 odst. 4 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Krajský soud prý pochybil, pokud se domníval, že změna názvu občanského sdružení nebyla v tomto případě podstatná. Pro vyloučení záměny dvou a více právnických osob se každá právnická osoba musí prokázat identifikačními znaky, které jsou v souladu s doklady a údaji vedenými v rejstřících. Stěžovatel považuje za nutné, aby všechny identifikační znaky odpovídaly skutečnosti - ne jen některé, tzn. nejen adresa sídla a identifikační číslo, ale také název právnické osoby, která usiluje o účastenství ve správním řízení. Pro ilustraci stěžovatel dodává, že ani pokud by účastníkem správního řízení měla být fyzická osoba, kterou lze identifikovat jménem, příjmením, datem narození nebo bydlištěm, nebylo by možné s ní vést řízení, pokud by tvrdila, že se jmenuje jinak, než má uvedeno v průkazu totožnosti.

[8] Žalobce naproti tomu považuje za absurdní, že by se pro tehdy aktuální změnu názvu nemohl přihlásit do správního řízení. Žalobce totiž podle zákona o sdružování občanů řádně vznikl, Ministerstvo vnitra registrovalo jeho stanovy a přidělilo mu identifikační číslo. Od okamžiku této registrace žalobce má právní subjektivitu, resp. dle nynější úpravy právní osobnost. Žalobce přiznává, že pochybil, pokud změnu názvu Ministerstvu vnitra neprodleně neoznámil, tato skutečnost však nemohla mít vliv na jeho právní subjektivitu. Oznámení o změně názvu nemá jakýkoliv konstitutivní účinek, o názvu právnické osoby naopak ve smyslu její stanov rozhodují její orgány. Podklady prokazující změnu názvu

pokračování

žalobce v přihlášce řádně doložil, a tedy nemohlo být pochyb o tom, který subjekt se do řízení přihlašoval. Žalobce má za to, že stěžovatel nyní argumentuje účelově, aby vytěsnil nepohodlného účastníka z kontroverzního řízení.

[9] Ze správního spisu plyne, že žalobce k přihlášce do řízení o odstranění stavby ze dne 17. 10. 2011 podané dle § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, přiložil také stanovы občanského řízení Nebát se a nekrást.cz, na základě kterých Ministerstvo vnitra dne 24. 8. 2011 toto občanské sdružení zaregistrovalo. Jako přílohy přihlášky dále doložil kopii zápisu z jednání ustavující výkonné rady občanského sdružení Nebát se a nekrást.cz, na němž valné shromáždění jeho členů schválilo nový název sdružení, a to Kontrolní skupina.cz. Téhož dne výkonná rada zvolila za jednatele občanského sdružení Mgr. Petra Pelcla.

[10] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, podle něhož změna názvu žalobce neměla vliv na jeho právní subjektivitu. Změnou názvu se žalobce nezbavil oprávnění vlastním jménem jednat, konkrétně podat přípustný návrh. Ministerstvo registrovalo žalobce pod názvem Nebát se a nekrást.cz dne 24. 8. 2011. Tím žalobce vznikl, a tedy i nabyl způsobilosti k právním úkonům, včetně procesní subjektivity. Dle stanov valná hromada žalobce mohla změnit jeho název, což se dne 2. 9. 2011 i stalo. Zákon o sdružování občanů v § 9 odst. 3 stanovil povinnost oznámit změnu názvu Ministerstvu vnitra do 15 dnů ode dne, kdy příslušné orgány sdružení o této změně rozhodly. To žalobce nesplnil. Porušení oznamovací povinnosti nicméně nemělo na změnu názvu ani na právní subjektivitu (dnes právní osobnost) žádný vliv. Zákon o sdružování občanů nijak nevázal platnost úkonu, jímž orgány občanského sdružení mění název, na jakýkoliv akt veřejné moci. Účelem evidence změny stanov, tj. i změny názvu žalobce, bylo, aby registrované stanovы odrážely aktuální stav úpravy vnitřních poměrů občanského sdružení. Akt Ministerstva vnitra měl pouze evidenční a pořádkový charakter; platnost ani účinnost změny názvu nijak nepodmiňoval (srov. usnesení NS ze dne 27. 4. 1999, sp. zn. 11 Zp 3/99, č. 62/1999 Sb. rozh. civ.).

[11] S ohledem na specifika této právní úpravy nelze nynější situaci ani jakkoliv srovnávat se změnou jména fyzické osoby; ostatně bývalá úprava občanských sdružení obsahovala obdobných specifik celou řadu (srov. k tomu usnesení NSS ze dne 1. 6. 2011, čj. 1 As 15/2011 - 262, *Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu*, část II.).

[12] Tato výtka je tedy nedůvodná.

III.B. *Krajský soud se zatím nevyjádřil k rozsahu námitek, které mohl žalobce jako občanské sdružení uplatnit*

[13] Stěžovatel má za to, že krajský soud pochybil, pokud považoval za potřebné námitky žalobce věcně posoudit. I pokud by žalobce byl účastníkem řízení, jehož smyslem a cílem je ochrana přírody a krajiny, nepřísluší mu vznášet uplatněné námitky, neboť ty se netýkaly ochrany přírody a krajiny.

[14] Žalobce ve svém vyjádření připomíná, že zájmy ochrany životního prostředí mohly být v demoličním řízení dotčeny. Pro účely odstranění stavby bylo potřebné opatřit povolení ke kácení dřevin.

[15] Nejvyšší správní soud si povšiml, že krajský soud v bodu 42 napadeného rozsudku nad rámec ostatních důvodů uvedl, že v dalším řízení bude stěžovatel muset posoudit, zda řízení o odstranění předmětné stavby bylo „*řízením, při němž mohly být dotčeny zájmy ochrany*

přírody a krajiny chráněné podle zákona o ochraně přírody a krajiny, a to nejen citací obsahu výše uvedených sdělení odborů životního prostředí Magistrátu města Plzně a Krajského úřadu Plzeňského kraje, ale je nutno vzít v úvahu, že žalobce v doplnění odvolání proti rozhodnutí o odstranění stavby podrobně namítal, jakým způsobem jsou či mohou být dotčeny jím chráněné zájmy. Upozorňoval především, že stavba obsahuje azbest, upozorňoval na vliv zátěže vyvolané demolicí, na vliv spalování benzínu stavebními stroji v lokalitě, na dotčení zájmu na ochraně krajinného rázu, na zvýšení prašnosti v území.[...] Bude na žalovaném, aby odůvodnil, na základě jakých, zcela konkrétních skutečností, dospěl k závěru, že předmětným záměrem „nemohly být dotčeny“ zájmy ochrany přírody a krajiny a žalobce tak neměl být účastníkem daného řízení. Nebude-li možné potenciální dotčení zájmů na ochranu přírody a krajiny jednoznačně, a nade vší pochybnost vyloučit, rozhodne žalovaný o odvolání věcně“.

[16] Krajský soud tedy v cit. pasáži nijak nepředjímal rozhodnutí žalovaného v dalším řízení, tedy ani nevybočil ze své úlohy a nenarušil princip subsidiarity soudního přezkumu správních aktů. Touto částí odůvodnění rozsudku krajský soud pouze reagoval na část odůvodnění sporného rozhodnutí, jímž stěžovatel velmi stručně sdělil, že záměrem demolice nebudou dotčeny zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny. Krajský soud tedy stěžovateli v návaznosti na toto odůvodnění poskytl instrukci, jak nezatížit jeho další, v pořadí již třetí rozhodnutí v této věci eventuální nezákonností (zde nepřezkoumatelností).

[17] Krajský soud tedy stěžovateli zprostředkoval pouze návod, jak dále v řízení postupovat, aniž by se vyjadřoval k tomu, zda bude skutečně třeba námitky žalobce v řízení o odstranění stavby posoudit věcně. Proto ani Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší se k této námitce dále vyjadřovat, respektive dokonce řešit tuto otázku již nyní namísto stěžovatele.

III.C. *Stavební úřad svým postupem svévolně připravil žalobce o možnost účastenství na správním řízení*

[18] Stěžovatel krajskému soudu také vytkl, že nesrozumitelně a nedostatečně vylíčil, proč při určování data zahájení řízení o odstranění stavby vytvořil a použil zvláštní termín „fáze řízení“, jehož podstatu ani způsob odvození nijak nevysvětlil. Krajský soud sice v napadeném rozsudku citoval § 128 odst. 3 stavebního zákona, avšak jeho závěry tomuto ustanovení neodpovídají. Stěžovatel tedy upozorňuje, že krajský soud určil den zahájení řízení v rozporu se správním řádem a stavebním zákonem v rozhodném znění. Určení data zahájení řízení je přitom zásadní pro posouzení toho, zda se žalobce přihlásil v zákonné lhůtě.

[19] Žalobce zpochybnil přípustnost stížnostní výtky ohledně správnosti určení data zahájení řízení. Pro případ, že by tato námitka byla přípustná, žalobce uvedl, že lhůtu nemohl zmeškat, pokud úkon učinil dříve, než lhůta začala běžet. Poznává, že v aktuální úpravě řízení o odstranění stavby se oproti znění účinnému v roce 2012 explicitně stanovuje, že řízení je zahájeno ke dni podání ohlášení, a ohlášení se v tomto smyslu považuje za žádost o odstranění stavby ve smyslu správního řádu. Dřívější konstrukce stavebního zákona byla zjevně v rozporu s tím, jak je vymezeno zahájení řízení ve správním řádu. Tato úprava navíc nemohla být považována za speciální ve vztahu ke správnímu řádu. Dovedeno *ad absurdum*, tehdejší úprava stavebního zákona upravovala zvláštní mechanismus zahájení řízení ve formě doplnění dřívějšího podání, které však nebylo ve smyslu § 44 správního řádu považováno za žádost. Pokud stěžovatel krajskému soudu vytýká, že zavedl nový právní pojem „fáze řízení“, žalobce upozorňuje, že napadený rozsudek toto slovní spojení sice obsahuje, ale nikoliv na úrovni nového právního pojmu.

pokračování

[20] Navíc žalobce poznamenává, že se o záměru odstranit stavbu opakovaně pokoušel zjistit informace, a to například nahlédnutím do spisu. Při první návštěvě stavebního úřadu mu bylo jen neformálně sděleno, že řízení bylo zahájeno dne 11. 10. 2011. Proto dne 17. 10. 2011 podal přihlášku do řízení. Přestože žalobce při ústních jednáních ve dnech 7. 11. 2011 a 6. 12. 2011 na svou řádně podanou přihlášku odkazoval, stavební úřad mu neumožnil nahlédnout do spisu. Žalobce totiž nepovažoval za účastníka řízení. Nyní, po třech letech, stěžovatel najednou argumentuje posunutím okamžiku zahájení řízení, tedy že žalobce přihlášku ve smyslu § 70 odst. 3 podal před okamžikem zahájení řízení. Žalobce ale v době podání přihlášky o skutečném obsahu řízení nevěděl nic, na jeho žádost o informace nikdo neodpovídal a stavební úřad navíc odepřel jednateli žalobce nahlédnout do spisu.

[21] Námitku stěžovatele, podle které přihláška žalobce do řízení byla podána před zahájením řízení, neposoudil zdejší soud jako nepřijatelnou. Zákaz vnášet do řízení o kasační stížnosti nové právní tvrzení, které nebylo uplatněno v řízení před krajským soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), dopadá pouze na takového stěžovatele, který byl v řízení před krajským soudem žalobcem. Žalovaný správní orgán, který podává kasační stížnost, může argumentovat jakýmkoli právními důvody, a to bez ohledu na to, jakou procesní obranu uplatnil ve vyjádření k žalobě a zda takové vyjádření vůbec podal (viz rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2008, čj. 1 Ans 5/2008-104).

[22] Námitce nepřezkoumatelnosti zdejší soud nevyhověl; napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný. Krajský soud totiž své závěry přesvědčivě vysvětlil. Dospěl k závěru, že stavební úřad nemohl pro údajnou předčasnost neakceptovat podání ze dne 17. 10. 2011, kterým se žalobce přihlásil do řízení, neboť řízení o odstranění stavby bylo zahájeno již doručením ohlášení záměru stavbu odstranit, tj. dne 11. 10. 2011. Dne 23. 11. 2011, tj. doplněním potřebných podkladů, stavební úřad dle § 128 odst. 3 stavebního zákona vstoupil do další fáze řízení o odstranění stavby. Krajský soud tedy dospěl k odůvodněnému a srozumitelnému rozhodnutí.

[23] Nejvyšší správní soud proto dále zvažil správnost těchto závěrů.

[24] Dle § 70 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se ochrana přírody uskutečňuje *za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů.* Dle odst. 2 téhož ustanovení *[o]bčanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jež hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen "občanské sdružení"), je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována.* Podle odst. 3 pak je občanské sdružení *oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno; v tomto případě má postavení účastníka řízení. Dnem sdělení informace o zahájení řízení se rozumí den doručení jejího písemného vyhotovení nebo první den jejího zveřejnění na úřední desce správního orgánu a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup.*

[25] Dle § 128 odst. 1 stavebního zákona, ve znění do 31. 12. 2012, byl vlastník stavby *povinen ohlásit stavebnímu úřadu záměr odstranit stavbu.* Podle odst. 2 lze stavbu *odstranit, pokud stavební úřad do 30 dnů ode dne ohlášení takového záměru nesdělí, že k odstranění je třeba povolení.* Pokud však stavební úřad dle odst. 3 téhož ustanovení *stavebníkovi sdělí, že stavbu lze odstranit jen na základě povolení, určí současně, jaké podklady je třeba doplnit. Dnem jejich předložení stavebnímu úřadu je zahájeno řízení.*

Povolení k odstranění stavby podle odstavce 2 vydá stavební úřad rozhodnutím po projednání s účastníky řízení a dotčenými orgány.

[26] Ze správního spisu je patrné, že stavební úřad obdržel od vlastníka stavby dne 11. 10. 2011 ohlášení odstranění stavby. Podáním ze dne 17. 10. 2011, doručeným stavebnímu úřadu dne 18. 10. 2011, se žalobce přihlásil k účasti na řízení o odstranění stavby podle § 70 odst. a 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dne 31. 10. 2011 pak stavební úřad vlastníkovu stavby sdělil, že stavbu nelze odstranit pouhým ohlášením záměru, ale je k tomu třeba povolení. Podáním ze dne 1. 11. 2011 žalobce zdůraznil, proč s ním má být zacházeno jako s účastníkem řízení (toto podání není založeno ve správním spisu, ale ve spisu krajského soudu). Stavební úřad přípisem ze dne 2. 11. 2011 žalobci sdělil, že ve věci demolice sporného objektu neeviduje žádné podání ve smyslu § 109 stavebního zákona. Dne 7. 11. 2011 a 6. 12. 2011 se jednatel žalobce domáhal nahlédnutí do spisu. Stavební úřad jeho žádostem nevyhověl. Dne 28. 11. 2011 pak vlastník stavby předložil podklady potřebné pro řízení o odstranění stavby. Dne 6. 12. 2011 stavební úřad oznámil účastníkům řízení a dotčeným orgánům, že zahájil řízení o odstranění stavby. Přípisem z téhož dne, žalobci doručeným dne 13. 12. 2011, pak stavební úřad žalobci sdělil, že mu ve smyslu § 27 správního řádu nepřiznal právo být účastníkem řízení. Dne 14. 12. 2011 stavební úřad vydal usnesení, jímž jednatelem žalobce opět odepřel nahlédnutí do správního spisu v posuzované věci. Stavební úřad dne 4. 1. 2012 konečně vydal rozhodnutí o odstranění stavby.

[27] Krajský soud v bodech 22 až 24 napadeného rozsudku konstatoval, že „[d]nem podání žádosti bylo zahájeno řízení o odstranění předmětné stavby (pozn. NSS: tj. dne 11. 10. 2011). Uvedený závěr vyplývá z ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu. [...] Vlastník stavby doplnil podklady nutné pro zahájení řízení povolení odstranění stavby dne 23. 11. 2011. Dnem jejich předložení stavebnímu úřadu bylo ve smyslu § 128 odst. 3 StZ zahájena další fáze řízení o odstranění stavby a to řízení o povolení odstranění předmětné stavby. [...] Řízení o odstranění předmětné stavby tedy bylo zahájeno dne 11. 10. 2011. Žalobce se do řízení o odstranění předmětné stavby přihlásil žádostí ze dne 17. 10. 2011, doručenou stavebnímu úřadu 18. 10. 2011, tedy sedmý den po zahájení daného řízení. Soud proto činí důležitý závěr, že se žalobce do řízení o odstranění předmětné stavby přihlásil v zákonem stanovené lhůtě“.

[28] Nejvyšší správní soud předesílá, že řízení o odstranění stavby se dle stavebního zákona v rozhodném znění vždy zahajuje a vede z moci úřední. Stavební zákon však předpokládá dvě možné varianty, jak má stavební úřad postupovat po doručení ohlášení o záměru odstranit stavbu. V prvním případě stavební úřad udělí fiktivní souhlas s odstraněním stavby (režim odstraňování stavby dle § 128 odst. 2 stavebního řádu). V ostatních případech, pokud stavební úřad shledá, že stavbu není možno odstranit pouze na základě souhlasu, stavebníka vyzve, aby doplnil podklady potřebné pro vydání povolení k odstranění stavby (režim dle § 128 odst. 3). Stavebníkův záměr odstranit stavbu se pak překlápí do správního řízení až dnem předložení nutných podkladů pro vydání stavebního povolení (viz Roztočil, A. a kol. *Stavební zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, komentář k § 128). Až v tomto momentě bylo správní řízení zahájeno.

[29] Zdejší soud tedy souhlasí se stěžovatelem, že § 128 odst. 3 stavebního zákona, ve znění do 31. 12. 2012, výslovně určuje počátek řízení o odstranění stavby. Řízení se zahajuje předložením podkladů potřebných pro vydání povolení, tedy nikoliv podáním ohlášení o záměru stavbu odstranit, jak dovodil krajský soud.

[30] To, že část odůvodnění napadeného rozsudku není správná, nicméně nevede k jeho zrušení. Důvody totiž v podstatné míře obstojí, důležitá část odůvodnění přitom může modifikovat Nejvyšší správní soud (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 14. 4. 2009,

pokračování

čj. 8 Afs 15/2007-75, č. 1865/2009 Sb. NSS, část IV.3.). Krajský soud bez ohledu na dílčí pochybení dospěl ke správnému závěru.

[31] Stěžovatel namítá, že určení počátku řízení o odstranění stavby je rozhodující pro určení, zda se žalobce do řízení přihlásil v zákonem vymezené lhůtě. Nejvyšší správní soud s tím v této specifické věci nesouhlasí. Při výkladu a užití právní normy je totiž vždy nutno šetřit její význam. Zjevným účelem § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny je zajistit postavení účastníka řízení občanským sdružením, která usilují o ochranu životního prostředí. Stanoví-li zákon lhůtu pro uplatnění práva být účastníkem řízení, pak občanské sdružení musí mít reálnou možnost toto oprávnění uplatnit.

[32] Zdejší soud považuje jednání stavebního úřadu za krajně pokrytecké. Úřad žalobci sdělil, že ve věci dotčené stavby neeviduje žádné podání (přípis žalobci ze dne 2. 11. 2011), a to navzdory tomu, že dva dny před tímto sdělením vlastníkovu stavby oznámil, že o jeho záměru odstranit stavbu bude nutné vést správní řízení (přípis ze dne 31. 10. 2011). Zdejší soud musí přisvědčit žalobci, že lhůtu nemohl zmeškat, pokud úkon podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny učinil dříve, než lhůta začala běžet. V první řadě je nutno zdůraznit, že podání žalobce ze dne 17. 10. 2011 je dle jeho obsahu nutno kvalifikovat jako žádost podle § 70 odst. 2 a 3 zákona o ochraně přírody a krajiny – ostatně podání se na tato ustanovení výslovně odvolává (srov. k významu žádosti podle § 70 odst. 2 a vzájemnému vztahu § 70 odst. 2 a 3 rozsudky NSS ze dne 18. 8. 2011, čj. 9 As 40/2011 – 51, věc *Hezké Jižní Město*, resp. ze dne 27. 4. 2012, čj. 7 As 25/2012 – 21, věc *VITA FUTURA*, č. 2686/2012 Sb. NSS). Žalobce se stavebního úřadu na řízení o odstranění sporné stavby dotazoval, neúspěšně se pokoušel nahlédnout do spisu, ale jeho aktivita zůstala bezvýsledná. Po tom, co zjistil indicii, že řízení již bylo zahájeno, podal do tohoto řízení přihlášku dle § 70 odst. 2 a 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Analogicky, pokud by žalobce věděl, že v řízení před správním orgánem I. stupně již bylo rozhodnuto, ale rozhodnutí by mu prozatím nebylo doručeno, nemohlo by jako nepřipustné být zamítnuto jeho předčasné odvolání (§ 83 odst. 1 správního řádu). Žalobci rozhodně nelze klást k tíži, že byl v této situaci procesně opatrný a přihlášku k demoličnímu řízení podle § 70 odst. 3 podal ještě před vlastním zahájením tohoto řízení (jehož zahájení mu navíc zůstalo ze strany stavebního úřadu utajeno). Stavební úřad jednal v této věci netransparentně, pro žalobce nepředvídatelně, čímž porušil své zákonné povinnosti (§ 2, § 4 a § 7 správního řádu). Tyto vady nezhojil ani stěžovatel, neboť uzavřel, že žalobce účastníkem řízení nebyl a jeho odvolání jako nepřipustné zamítl. Proto krajský soud správně uzavřel, že napadené rozhodnutí stěžovatele je nezákonné.

[33] Nejvyšší správní soud má za to, že stavební úřad vykládal dotčená ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny a také § 128 stavebního zákona bez zřejmého porozumění účelu institutu účasti veřejnosti ve správních řízeních, v nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[35] O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v tomto řízení úspěch. Žalobce sice měl ve věci plný úspěch, zdejší soud mu nicméně, jakožto procesně nezastoupenému účastníku, náhradu nákladů řízení stanovených paušální částkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, přiznat nemohl

(viz rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015-79, část IV.). Nejvyšší správní soud proto rozhodl, jak uvedeno ve výroku II. výše.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. prosince 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu